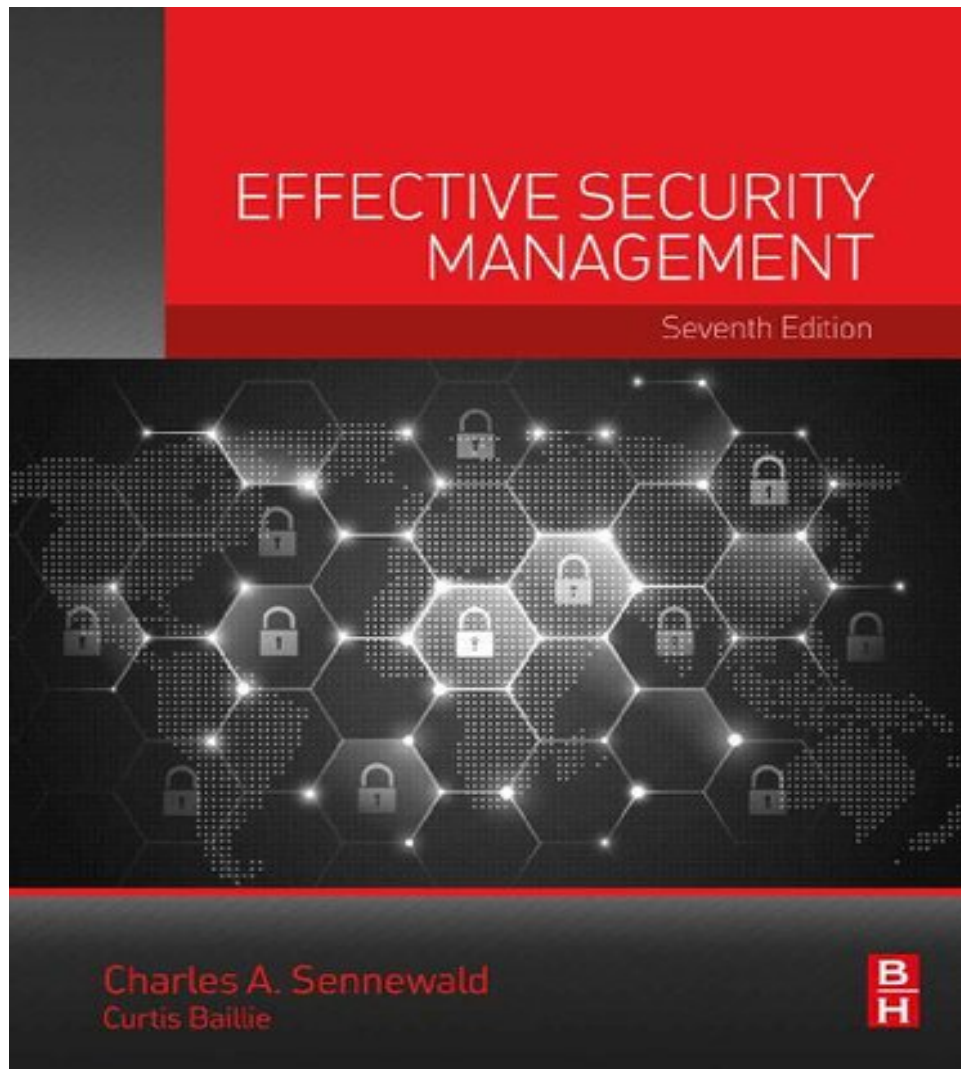

Download the full version of the textbook now at textbookfull.com

Effective Security Management 7e 7th Edition Charles A. Sennewald

<https://textbookfull.com/product/effective-security-management-7e-7th-edition-charles-a-sennewald/>

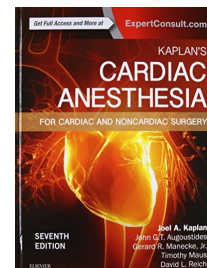
Explore and download more textbook at <https://textbookfull.com>

**Recommended digital products (PDF, EPUB, MOBI) that
you can download immediately if you are interested.**

Kaplan's Cardiac Anesthesia: In Cardiac and Noncardiac Surgery, 7e 7th Edition Joel A. Kaplan Md

<https://textbookfull.com/product/kaplans-cardiac-anesthesia-in-cardiac-and-noncardiac-surgery-7e-7th-edition-joel-a-kaplan-md/>

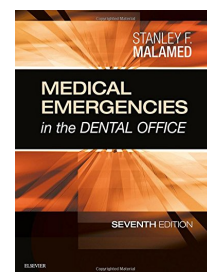
textbookfull.com

Medical Emergencies in the Dental Office 7e 7th Edition Stanley F. Malamed Dds

<https://textbookfull.com/product/medical-emergencies-in-the-dental-office-7e-7th-edition-stanley-f-malamed-dds/>

textbookfull.com

Database Design, Application Development, and Administration, 7e Loose-Leaf 7th Edition Michael V. Mannino

<https://textbookfull.com/product/database-design-application-development-and-administration-7e-loose-leaf-7th-edition-michael-v-mannino/>

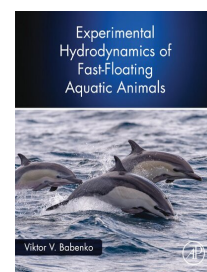
textbookfull.com

Experimental Hydrodynamics of Fast-Floating Aquatic Animals 1st Edition Babenko Viktor Vitaliiovich

<https://textbookfull.com/product/experimental-hydrodynamics-of-fast-floating-aquatic-animals-1st-edition-babenko-viktor-vitaliiovich/>

textbookfull.com

Fair Development in China 1st Edition Qingyun Jiang

<https://textbookfull.com/product/fair-development-in-china-1st-edition-qingyun-jiang/>

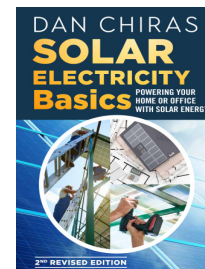
textbookfull.com

Solar Electricity Basics Powering Your Home or Office with Solar Energy Revised and Updated 2nd Edition Dan Chiras

<https://textbookfull.com/product/solar-electricity-basics-powering-your-home-or-office-with-solar-energy-revised-and-updated-2nd-edition-dan-chiras/>

textbookfull.com

A school like mine a celebration of schools around the world Second Edition Deutschland Grenzschutzkommando Mitte Schule

<https://textbookfull.com/product/a-school-like-mine-a-celebration-of-schools-around-the-world-second-edition-deutschland-grenzschutzkommando-mitte-schule/>

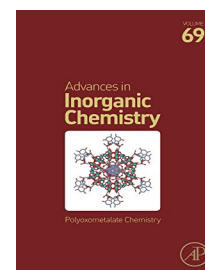
textbookfull.com

Polyoxometalate Chemistry 1st Edition Rudi Van Eldik

<https://textbookfull.com/product/polyoxometalate-chemistry-1st-edition-rudi-van-eldik/>

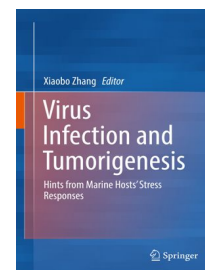
textbookfull.com

Virus Infection and Tumorigenesis Hints from Marine Hosts Stress Responses Xiaobo Zhang

<https://textbookfull.com/product/virus-infection-and-tumorigenesis-hints-from-marine-hosts-stress-responses-xiaobo-zhang/>

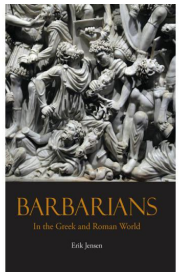
textbookfull.com

Barbarians in the Greek and Roman World Erik Jensen

<https://textbookfull.com/product/barbarians-in-the-greek-and-roman-world-erik-jensen/>

textbookfull.com

EFFECTIVE SECURITY MANAGEMENT

Seventh Edition

Charles A. Sennewald
Curtis Baillie

Effective Security Management

Effective Security Management

Seventh Edition

Charles A. Sennewald

Curtis Baillie

Butterworth-Heinemann
An imprint of Elsevier

Butterworth-Heinemann is an imprint of Elsevier
The Boulevard, Langford Lane, Kidlington, Oxford OX5 1GB, United Kingdom
50 Hampshire Street, 5th Floor, Cambridge, MA 02139, United States

Copyright © 2021 Elsevier Inc. All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher. Details on how to seek permission, further information about the Publisher's permissions policies and our arrangements with organizations such as the Copyright Clearance Center and the Copyright Licensing Agency, can be found at our website: www.elsevier.com/permissions.

This book and the individual contributions contained in it are protected under copyright by the Publisher (other than as may be noted herein).

Notices

Knowledge and best practice in this field are constantly changing. As new research and experience broaden our understanding, changes in research methods, professional practices, or medical treatment may become necessary.

Practitioners and researchers must always rely on their own experience and knowledge in evaluating and using any information, methods, compounds, or experiments described herein. In using such information or methods they should be mindful of their own safety and the safety of others, including parties for whom they have a professional responsibility.

To the fullest extent of the law, neither the Publisher nor the authors, contributors, or editors, assume any liability for any injury and/or damage to persons or property as a matter of products liability, negligence or otherwise, or from any use or operation of any methods, products, instructions, or ideas contained in the material herein.

British Library Cataloguing-in-Publication Data

A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

A catalog record for this book is available from the Library of Congress

ISBN: 978-0-12-814794-8

For Information on all Butterworth-Heinemann publications
visit our website at <https://www.elsevier.com/books-and-journals>

Publisher: Katey Birtcher
Acquisition Editor: Katey Birtcher
Editorial Project Manager: Susan Ikeda
Production Project Manager: Punithavathy Govindaradjane
Cover Designer: Mark Rogers

Typeset by MPS Limited, Chennai, India

Contents

Preface	xvii
Acknowledgments	xix
Introduction	xxi
 Section 1 General security management	 1
1. General principles of organization	3
Organization principles	3
Where security fits in the organizational structure	10
The difference between corporate and company security	12
Summary	14
Review	14
2. Organizational structure	17
The informal organization	17
Additional organizational structure	23
Summary	23
Review	24
3. Security's role in the organization	25
The protective service role	25
Summary	32
Review	33
4. The security director's role	35
The security director. . .	35
The new security director	42
Summary	43
Review	43

5.	The security supervisor's role	45
	The supervisor as an inspector	45
	Supervisory authority	46
	The supervisor as the "in-between" person	47
	The supervisor's span of control	48
	Supervisory training	50
	Summary	51
	Review	52
6.	The individual security employee	53
	Standards of conduct	53
	Summary	59
	Review	59
7.	Ethics and conflicts of interest	61
	Deciding between right and wrong: listening to our inner voice	61
	The need for ethics based policies	62
	Higher standard of expectations	62
	Establishing a business ethics policy	62
	Train employees as to what you expect	63
	Reporting potential unethical conduct	63
	Deciding ethical dilemmas	64
	Identifying, and reporting potential conflicts of interest	64
	Summary	69
	Review	70
	Section 2 Security personnel management	71
8.	Hiring security personnel	73
	Hiring	75
	Summary	82
	Review	82

9. Job descriptions	83
Accuracy and completeness in describing the job	83
Matching applicant to the job	84
Employee's understanding of the job	85
Matching training to job description	85
Performance evaluations based on job descriptions	86
Job descriptions are current	87
Composition of the job description	87
Summary	89
Review	90
10. Training	91
Shortcomings of typical "training"	91
Circumvention of the training program	92
Training defined	93
POP formula: policy, objective, procedure	95
Training as ongoing responsibility	97
Types of security training programs	98
Security manual	99
Summary	100
Review	100
11. Discipline	101
The supervisor's role in discipline	102
Disciplinary problems arising from misunderstood assignments	103
Basic rules of the disciplinary process	104
Progressive discipline	106
Self-discipline	107
Summary	108
Review	109

12. Motivation and morale	111
Theory X and Theory Y	111
Organizational behavior	112
Give your people the opportunity to fail	114
Motivators	116
Demotivators	118
Summary	120
Review	121
13. Promotions	123
Identifying promotional candidates	123
Selection of the right candidate	125
Following the selection	127
Promotion from within	127
Vertical promotion outside the department	128
Advantages of multiple layers	128
Temporary promotions	129
Retreating	129
Summary	130
Review	131
14. Communication	133
Types of communication	133
About listening	140
Summary	140
Review	141
15. Career (proprietary) versus non-career (and contract) personnel	143
Career personnel	144
Part-time non-career personnel	146
Contractual non-career personnel	147

Combining career and non-career personnel	149
Summary	150
Review	150
Section 3 Operational management	153
16. Planning and budgeting	155
What is a budget?	155
Why do we have a budget?	156
When is a budget prepared?	157
Who participates in the budgeting process?	158
Top-down and bottom-up process	158
How is a budget prepared?	160
Justifying the security budget	165
Summary	167
Review	167
17. Program management	169
The security inspection process	169
Who conducts the inspection??	172
Assessment of risks and countermeasures	174
Inspecting for compliance with procedures	178
Statistics in program management	179
Summary	181
Review	181
18. Risk	183
Risk defined	183
Risk management programs and the security professional's role	183
Risk program components	184
Summary	190
Review	191

19. Problem solving	193
Summary	198
Review	198
20. Crisis management	199
Crisis management defined	199
Genesis of the crisis team management	199
The media and public threat	199
Composition of the crisis management team	201
Communication	202
The crisis management team leader (CMTL)	202
The crisis plan	203
Red teaming – seeking out company security vulnerabilities	203
Summary	204
Review	205
21. The security survey	207
What is a security survey?	207
The purpose of a security survey	207
Defining security survey goals	208
Building a survey program: components of a security survey	208
Summary	211
Review	212
22. International security standards	213
Introduction	213
What is a standard?	213
Why international standards?	214
International Standards Organization	214
International security standards	215
European Standardization Organizations	217

Visit <https://textbookfull.com>

now to explore a rich
collection of eBooks, textbook
and enjoy exciting offers!

National standards bodies	217
Summary	221
Review	221
23. Office administration	223
Description of functions	223
The office environment	230
Summary	231
Review	232
24. Written policies and procedures	233
Historical evolution	233
Policy	234
Benefits	235
Consistency in performance	235
Reduction of decision-making time	235
Enhancement of controls	235
Provision for objective performance evaluation	236
Compliance	236
Combining policies and procedures	237
Section 11.06 Investigative and security interviews	238
Definitions	238
Procedures	238
Free-standing policies	239
Importance of the written policy	239
Policies, procedures, and the security manual	240
Format and mechanics	240
Post orders	240
Summary	243
Review	243

25. Computers and effective security management	245
Introduction	245
PC hardware	245
Networks	248
PC software	249
Specialized management programs	256
Artificial intelligence	257
Multimedia	258
Risks of using PCs	258
Summary	259
Review	260
26. Statistics as a security management tool	261
Introduction	261
Planning for future security needs	261
Internal statistical analysis	266
External statistical analysis	268
Methodology	269
Information for risk analysis	271
Return on investment	271
Summary	272
Review	273
27. Convergence in security management	275
How the idea of convergence came about	275
Merging functions between companies	275
The convergence of security and IT security	276
Understanding convergence	278
Benefits of converging	279
Return on investment	279

Summary	280
Review	280
 Section 4 Public relations	 281
28. Selling security within the organization	283
How to sell security	283
Summary	289
Review	289
29. Relationship with law enforcement	291
Services of the public sector	292
Services of the private sector	297
Summary	298
Review	299
30. Relationship with the industry	301
Effective relationship categories	302
Participation	304
Summary	308
Review	309
31. Community relations	311
Introduction	311
Company outlook and participation	311
Company image	311
Company support	312
Security networking	313
Public speaking	313
Print media interviews	314
Radio interviews and appearances on television	314
General public contact	316

Summary	316
Review	317
 Section 5 Mismanagement	 319
32. Jackass management traits	321
The manager who seeks to be “liked” rather than respected	323
The manager who ignores the opinions and advice of subordinates	323
The manager who fails to delegate properly	324
The manager who ignores the training and developmental needs of subordinates	325
The manager who insists on doing everything “the company way”	326
The manager who fails to give credit when credit is due	327
The manager who treats subordinates as subordinates	328
The manager who ignores employees’ complaints	328
The manager who does not keep people informed	329
The manager who holds his or her assistant back	331
The manager who views the disciplinary process as a punitive action	332
The manager who fails to back up his or her people	333
The manager whose word cannot be trusted	333
The manager who avoids making decisions	334
The manager who “plays favorites”	335
The manager who fails to stay current in the field	336
The manager who enjoys “pouring on” more work than a subordinate can handle	337
The manager who acts or overreacts too quickly	338
The newly promoted manager who believes his or her manure is odorless	339
The manager who is moody	340

Managers who fail to plan and put priorities on their work	341
The manager who lacks emotion and empathy	343
The manager who hires relatives into the organization	344
The manager who has a dim view of women's value in the workplace and created the famous "glass ceiling"	345
The manager who faithfully practices the art of pessimism	346
The manager who steals subordinates' ideas	347
The manager whose style and authority is based on absolute power	348
The manager who seems oblivious to what is happening	349
The manager who loves to "sack" employees	350
The manager who embarrasses subordinates in the presence of others	351
The manager who follows "double standards" in the organization	352
The manager who is a religious or racial bigot	353
Summary	353
Appendix A: Employee performance evaluation	355
Appendix B: Security vulnerability survey	363
Appendix C: IAPSC code of ethics	369
Appendix D: Selected security-related organizations	371
Appendix E: Suggested security/loss prevention reference sources	375
Index	381

Preface

When I first positioned myself in front of a portable electric typewriter to write the original version of this book back in the 1970s, there were very few books in and for the industry. For the most part they were “nuts and bolts” texts, dealing with such specific protection areas as hospital security, hotel security, office building security, industrial security, and sources of information.

At the same time, national seminars and other training forums sponsored by such professional organizations as ASIS International similarly focused on the “how-to” of security, such as how to improve facility security through the integrated use of state-of-the-art technology with a smaller staff.

Those kinds of books and training programs were professionally done and certainly welcome. In fact, they were indispensable in the ever-growing protection industry. However, little attention was paid to the administrative, managerial, and supervisory aspects of our industry.

We were becoming highly skilled protection technicians, but the industry remained aloof and insensitive to the principles and practices of good management. Security executives, as a group, had fallen behind—had become less than “whole” executives in comparison to others in the corporate structure. Men and women in other organizational and career disciplines, such as finance, marketing, production, research, and human resources, were regularly exposed to management development trends, but for a number of reasons security managers were not. One reason was that we were too busy keeping up with fast changing security technology. Another reason was that we were too busy with important investigations and too absorbed with the so-called emergencies and crises that rightfully belong in the Security Department’s arena. Still another reason was that security executives are of a disciplined and hard-set mentality, stemming in part from military or other public sector organizational experience, such as the police—organizations in which people performed because they were told to perform.

It was at this time the president and editor of the nation’s first security publishing company asked me to write a book. “On what?” I asked. They responded, “What, in your judgment is the greatest need in the security industry today?” My response, “a better understanding of good management.”

I had personally seen so many abuses that to me the need simply cried out. Some of these management abuses were truly tragic, some were idiotic, and some were hilariously funny. The common denominator was ignorance.

This discussion was during lunch in a restaurant in Los Angeles, CA. I can still see the three of us seated at the table and their response to my remarks. It took them no time at all to say, “Chuck. You write a book on management and we’ll publish it.”

I wrote *Effective Security Management* with the hope that through education and awareness, abuses would subside, and security managers would favorably compare with other managers regarding modern attitudes and practices in management.

The field of security management has certainly improved its image since the first edition of this book was published. Security management is increasingly viewed as a professional area within the management framework of a company or institution. I would like to think that this book, in some small way, had a part in the growth, development, and enhancement of the security profession and its managerial practices.

This seventh edition, although updated to reflect the ever growing managerial and technical sophistication that steadily appears on the modern scene over the past several decades, remains a basic introduction to the principles of management applicable to Loss Prevention and Security Departments. I believe it is still in keeping with the practical, real-life approach to the subject.

I have again included my “Jackass Management Traits” at the end of this book, material I created for and that originally appeared in the Protection of Assets Manuals published by the Merritt Company in Santa Monica, California. These fun, tongue-in-cheek caricatures may indeed be the most important part of the book, because it is all very well and good to understand organizational principles and management techniques, but if a manager does not know how to manage and supervise the employees, this learning will be all for naught.

It’s my prayer this seventh edition of *Effective Security Management* will continue to be a viable tool in preparing students as well as update practitioners for the exciting and demanding challenges offered in our industry today.

Charles A. “Chuck” Sennewald, CSC, CPP, CPO

Acknowledgments

Various professionals in the security industry have freely given of their time and talent to make this book a viable resource in understanding the discipline of management. My old comrade Jim Broder, along with IAPSC colleagues Karim Vellani and Colin Braziel of the Association of Security Consultants, U.K. (a sister organization to the IAPSC), have made important contributions. Geoff Craighead's contribution on computers and security management, edited by Phil Marazita and John Sanger remain in the work from the last edition. The chapters on "Risk" and "The Security Survey", adapted by Kevin O'Brien from James Broder's *Risk Analysis and The Security Survey*, 2nd ed., Butterworth-Heinemann (2000) remain in this edition. And I acknowledge Christopher Baillie (especially for his contribution to Chapter 26, "Convergence in Security Management") and Ken Wheatley for his time and effort on my behalf. Thank you, gentleman.

I don't think I could have revised and restructured this newest edition without the assistance of Curtis Baillie, security/loss prevention expert witness and friend who shares my philosophy of management. I admire his work ethic, and am grateful for his assistance. Thank you Curt.

Chuck Sennewald

Introduction

Managing the organization

What is management? What functions do managers perform? Although these are complex questions that will be explained in more detail throughout this book, we still need a fundamental idea of what management is and what a manager does before much of the material will be meaningful. Let us start, therefore, with an exploration of what management is. Then we will explore the functions of management.

Managerial acts

If we were to follow a security manager about all day and list on a sheet of paper everything that he or she does as a manager, the list would probably look somewhat as follows:

- Talks to employees
- Gives directions to lower-level supervisors
- Dictates letters
- Establishes loss prevention goals
- Plans new loss prevention programs
- Hires new security personnel
- Reads email, regular mail and reports
- Tracks security related incidents and their trends
- Attends meetings
- Briefs his management as to any event or worthy incident
- Talks to industry peers and monitors what they are doing
- Reviews latest trends in security related soft-ware and technical equipment
- Considers and evaluates staff performance with future promotions in mind

Note that these activities are either physical or mental in nature. The physical activities evolve around the concept of communication. In terms of the physical activities, the manager is either telling someone something verbally or in writing, or he or she is receiving a communication via the written or spoken word.

The mental activities, however, cannot be observed directly, but we know through his or her communication that the manager must ponder and make decisions – a mental activity. The ultimate objective of both physical and mental activities is to create an environment in which other individuals willingly participate in achieving organizational objectives.

Managerial functions

Management functions are categorized differently by different managers. But generally and historically there are five well-established functions identified by the acronym PODSCORB:

- P – Planning
- O – Organizing
- D – Directing
- S – Staffing
- CO – Coordinating
- R – Record keeping
- B – Budgeting

These functions will be discussed as you progress through this book.

The successful manager

The manager's job is to create an environment conducive to the proper performance of acts by others to achieve personal as well as company goals. Managers should, no must, be able to inspire, motivate and direct the work of others.

Characteristics of the successful manager

A partial list of traits and characteristics of the successful manager would include

1. The manager must be a problem solver, i.e. thinks through a problem and the alternative solutions and then makes a decision.
2. The manager must be articulate, clear and easily understood.
3. The manager must be reasonably savvy to the ever growing technology which is part of the security task. He or she isn't required to be a technician but at least understand the process.
4. The manager must think broadly and have vision as to the impact of security on the organization today and what will be required in the ever-changing future.
5. The manager must have salesmanship skills, i.e. be convincing with the ability to sell.
6. The manager must remain focused on the job to be done, including his or her management of the security goals of the organization.
7. The manager must possess moral integrity.
8. The manager must be emotionally stable.
9. The manager must be empathetic to the dynamics of human relations and follow the Golden Rule (treat others how you would have them treat you).
10. The manager must be dynamic, pleasant, out-going, easy to talk to and quick to smile, yet firm.

Visit <https://textbookfull.com>

now to explore a rich
collection of eBooks, textbook
and enjoy exciting offers!

11. The manager must have leadership skills.

“Leadership skills”? Doesn’t the list of 1 through 10 above reflect leadership skills?

In part only. I like to think of the manager’s task as more global, the macro aspects of setting the climate to get the protection job done, whereas leadership skills are more the micro/personal orientation. That means the real leader’s the task is setting the climate which encourages his people to *want* to please and do well and indeed find genuine satisfaction in their jobs. That said, such characteristics of a good leader would include, but not be limited to:

- Flexibility in dealing with different personalities
- Honesty in everything you say and do
- Fairness
- Consistency
- Setting him or herself as an example of what a real security professional should be
- Open-mindedness
- Willingness to change
- Interested in what employees have to say
- Willing to delegate
- Enthusiastic
- Recognizes and acknowledges the employee’s performance
- Always courteous and respectful

A good leader is not necessarily a good manager, but a truly good manager must have the qualities of a good leader.

Remember, the ultimate task of management is to get the job done. Management is made up of people. Good people, good managers and leaders have the task of getting employees to

Do *what* management wants,
 When management wants it
 Where they want it done
 And *how* they want it. . .WILLINGLY

Management and leadership: What a wonderful and worthy vocation! LET THIS BE YOUR PASSION!

General security management

1. General principles of organization 3
2. Organizational structure 17
3. Security's role in the organization 25
4. The security director's role 35
5. The security supervisor's role 45
6. The individual security employee 53
7. Ethics and conflicts of interest 61

General principles of organization

The structural framework of an organization is a vehicle for accomplishing the purposes for which a company or a department is established. That skeleton, the organizational structure itself, does not think, has no initiative, and cannot act or react. However, it is absolutely essential in the work environment. A sound organizational framework facilitates the accomplishment of tasks by members of the organization—people working under the supervision of responsible managers.

A hospital, for example, is organized for the purpose of providing health care services. A subunit of that master organization, the Security department, is organized for the purpose of protecting that health care environment. Organization, then, is the arrangement of people with a common objective or purpose (in a manner to make possible the performance of related tasks grouped for the purpose of assignment) and the establishment of areas of responsibility with clearly defined channels of communication and authority.

Organization principles

In the design of a sound organizational framework there are six widely accepted principles:

1. The work should be divided according to some logical plan.
2. Lines of authority and responsibility should be made as clear and direct as possible.
3. One supervisor can effectively control only a limited number of people, and that limit should not be exceeded. (This principle is called “span of control.”)
4. There should be “unity of command” in the organization.
5. Responsibility cannot be given without delegating commensurate authority, and there must be accountability for the use of that authority.
6. All efforts of subunits and personnel must be coordinated into the harmonious achievement of the organization’s objectives.

Because each of these principles has a meaningful application within a security organization, it is helpful to elaborate on them.

Logical division of work

The necessity for the division of work becomes apparent as soon as you have more than one person on the job. *How* the work is divided can have a significant impact on the results at the end of the day. The manner and extent of the division of work influence the product or performance qualitatively as well as quantitatively. The logical division of work, therefore, deserves close attention.

4 Effective Security Management

There are five primary ways in which work can be divided:

- Purpose
- Process or method
- Clientele
- Time
- Geography

Purpose

It is most common for work to be divided according to purpose. The Security department could be organized into two divisions: a Loss Control or Loss Prevention division (its purpose is to prevent losses) and a Detection division (its purpose is to apprehend those who defeated the efforts of the prevention unit).

Process or method

A process unit is organized according to the method of work; all similar processes are in the same unit. An example in security might be the alarm room operators and dispatchers or the credit card investigators unit of the general investigative section.

Clientele

Work may also be divided according to the clientele served or worked with. Examples here include the background screening personnel, who deal only with prospective and new employees; store detectives, who concentrate on shoplifters; or general retail investigators, who become involved with dishonest employees, forgers, and other criminal offenders.

Division of work by purpose, process, or clientele is really a division based on the *nature* of the work and consequently is referred to as “functional.” In other words, the grouping of security personnel to perform work divided by its nature (purpose, process, or clientele) is called *functional organization*.

For many organizations, the functional organization constitutes the full division of work. Security, however, like police and fire services in the public sector, usually has around-the-clock protective responsibilities. In addition, unlike its cousins in the public sector, it may have protective responsibilities spread over a wide geographic area.

Time

At first glance, the 24-hour coverage of a given facility may appear relatively simple. It might be natural to assume there should be three, 8-hour shifts with fixed posts, patrol, and the communication and alarm center all changing at midnight, 8:00 a.m., and 4:00 p.m. However, a number of interesting problems surface when a department begins organizing by time:

- How many security people are necessary on the first shift? If a minimum security staff takes over at midnight and the facility commences its business day at 7:00 a.m., can you operate for 1 hour with the minimum staff or must you increase coverage prior

to 7:00 a.m. and overlap shifts? (There are hundreds of variables to just this type of problem.)

- If you have two or more functional units, with some personnel assigned to patrol and others assigned to the communications and alarm center (in another organizational pyramid altogether), who is in command at 3:00 a.m.? The question of staff supervision confuses many people. (See Chapter 5 for a detailed discussion of staff supervision.)
- How much supervision is necessary during facility downtime? If the question is not *how much*, then how is *any* supervision exercised at 3:00 a.m.?
- If there are five posts, each critical and necessary, and five persons are scheduled and one fails to show, how do you handle the situation? Should you schedule six persons for just that contingency?

These and other problems do arise and are resolved regularly in facilities of every kind. Organizing by time, a way of life for security operations does create special problems that demand consideration, especially if this approach to the division of work is a new undertaking for a company.

Geography

Whenever a Security department is obliged to serve a location removed from the headquarters facility, and one or more security personnel are assigned to the outlying location, one major issue must be resolved: To whom does the security personnel report—to security management back at headquarters or to site management (which is non-security)?

The real issue is whether or not non-security management should have direct supervision over a security employee who has technical or semi-technical skills that are beyond the competence or understanding of non-security management personnel.

In defining the type of authority an executive or supervisor exercises, a distinction is generally made between *line* and *staff* authority. Although these terms have many meanings, in its primary sense, line authority implies a direct (or single-line) relationship between a supervisor and his or her subordinate; the staff function is service or advisory in nature.

Security personnel should be directly supervised only by security management. Site management may provide staff supervision, providing suggestions and assistance, but these should be restricted to such matters as attention to duty, promptness in reporting, and compliance with general rules. Detailed security activities fall outside the jurisdiction of site management.

Nonsecurity management should not have line authority (direct supervision) over security, not only because of the issue of professional competency but also because site management should not be beyond the “reach” of security. Site management would indeed be out of reach if the only internal control, security, was subject to its command. Site management would be free to engage in any form of mischief, malpractice, or dishonesty without fear of security’s reporting the activities to company headquarters.

Random documents with unrelated
content Scribd suggests to you:

„Vooruit maar, Koetschoek, het is in het geheel niet gevaarlijk! Wij hebben de kurkengordels bij de hand en naderen den oever. Misschien bereiken wij dien voordat de boot zinkt.”

„Ja wij k u n n e n de naaste landtong nog bereiken.—O, Allah!”

De boot was reeds half vol water, toen een hoge golf langs stuurboordzijde veegde en ons onder water dreigde te drukken. Met roeiriem en arm beproefde ik haar kracht te breken. Wij zaten reeds als in een badkuip en het water klotste heen en weer in de boot. Wij werkten, dat onze polsen geheel wit waren. „Forscher indompelen, Koetschoek!” Het gelukte ons werkelijk de boot in de luwte te brengen, voordat de noodlottige golf kwam, die haar gevuld zou hebben en ten onder gebracht! In het duister van den avond bereikten wij gelukkig den oever, zetten de boot schuin, en spanden de wollen dekens als dak er overheen. Daarna staken wij een vuur aan om onze kleeven te drogen, en nadat wij onze laatste korst brood hadden gegeten, sliepen wij, dood vermoeid, ondanks den stroomenden regen spoedig in; het verheugde ons geen gevangenen meer te zijn op het kleine rotseiland in het meer Tschargoet-tjo.

Toen wij eindelijk weer in het hoofdkampement kwamen waren de Tibetanen verheugd en verrast ons te zien. Hun hoofdmannen waren bang geweest, dat de boottocht maar een voorwendsel was, en dat mijn werkelijk plan was geweest, aan den zuidelijken oever van het meer te landen, twee paarden van de nomaden te koopen en dan met Koetschoek over het gebergte naar Lhasa te rijden. Nu hadden zij mij echter terug en bewaakten mij nauwkeurig tot we drie maanden later de grens van Ladak hadden bereikt.

[Inhoud]

36. DE TASCHI-LAMA.

Zoo kwamen wij weer in het kleine Leh, de hoofdstad van Ladak terug, en zagen weer de winterkaravanen, die uit Oost-Turkestan over het hooge gebergte waren gekomen, en met hun waren naar Kaschmir trokken. Daarna verliepen verscheiden jaren, maar in Augustus 1906 kwam ik weer naar Leh, om nog eens met een karavaan, dezen keer van honderd paarden en muilezels en zeven en twintig mannen Tibet binnen te dringen. Dezen keer ging de weg over de hooge bergen in noordelijk Tibet en een en tachtig dagen zagen wij geen vreemde menschen. Maar toen wij daarna rechts af sloegen en zuidelijker ^[153]streken naderden, kwamen wij Tibetaansche jagers en nomaden tegen, van wie ik schapen en tamme yaks kocht, want het grootste deel van mijn lastdieren was onderweg omgekomen. De ijle lucht en de schaarsche, slechte weidegrond, daarbij koude en wind hadden hen gedood. De temperatuur was tot op 40 graden vorst gedaald.

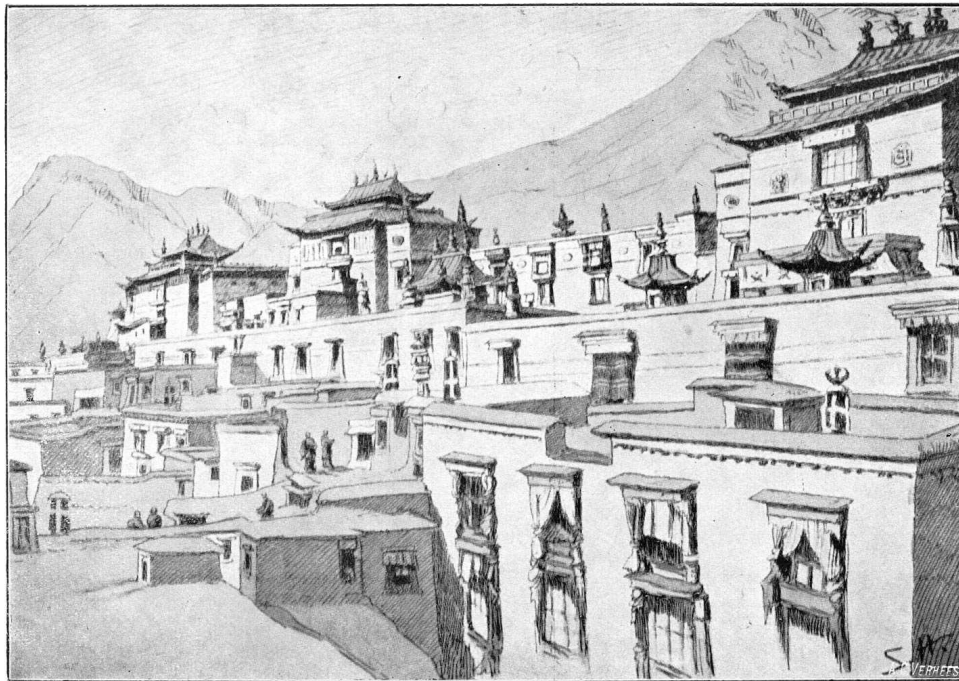
Na een zwerftocht van een half jaar kwamen wij aan de boven-Brahmapoetra, op welker troebele golven de Tibetanen, die anders nooit aan scheepvaart doen, met booten varen, welke men nooit zou aanzien dat het booten zijn. Over een toestel, uit dunne, buigzame latten vervaardigd, worden vier aan elkaar genaaide huden van yaks gespannen, en daarmee is de boot gereed. Maar ze kan een heel gewicht dragen en glijdt licht over het water.

Toen wij nog een dagreis van Schigatze, de tweede hoofdstad van Tibet, verwijderd waren, liet ik de karavaan langs den oever verder gaan; ik zelf nam met twee bedienden plaats in een boot, welke door een Tibetaan handig werd bestuurd, en dreef in snelle vaart de reusachtige Brahmapoetra af. Een menigte andere booten maakten de schoone waterweg levendig. Zij waren bezet met pelgrims, die den grooten tempel in Schigatze wilden bezoeken. Over twee dagen vierden de Lamaïsten hun grootste feest, het Nieuwjaar. Dan stroomden van nabij en van verre pelgrims naar de heilige stad. Rondom den hals dragen zij kleine afgodsbeeldjes, of op papier geschreven en in kleine foudralen bewaarde wonderdoende spreuken, en veel pelgrims draaien kleine gebedmolentjes, die met lange papierstroken zijn gevuld. Door het draaien der molens dringen de gebeden, die op de papieren staan, door tot de ooren der goden—zoo gemakkelijk is in Tibet het bidden! Ondertusschen kan men kalm met zijn reiskameraad babbelen; als de molen maar in beweging blijft, behoeft men zich niet bezorgd te maken over zijn tijdelijk en eeuwig heil!

Veel pelgrims prevelen, evenals alle Tibetanen, op gepaste en niet-gepaste oogenblikken, de heilige woorden: „O m m a n i p a d m e h u m !” Deze vier woorden zijn de sleutel van alle geloof en alle zaligheid. Zij beteekenen: „O, het juweel is in de lotusbloem, amen!” Het juweel is Boeddha, en op al zijn beelden ziet men hem als het ware uit de bladerkroon van een lotusbloem opwassen. Hoe vaker men de vier woorden

herhaalt, des te grooter kans heeft men op een gelukkig bestaan, als na den dood de ziel in een nieuw omhulsel overgaat.

Wij bereikten Schigatze en sloegen in een tuin aan den rand [154] der stad onze tenten op. Misschien vraagt een mijner lezers, waarom ik dezen keer nog niet eens beproefde tot Lhasa door te dringen en waarom de Tibetanen, die mij den laatsten keer een leger van vijfhonderd man tegemoet zonden, het verder reizen naar Schigatze niet verhinderden? Nu, in het jaar 1904 hadden de Engelschen van uit Indië een veldtocht naar Lhasa ondernomen, om den Dalai-Lama ontzag in te boezemen. Zij hadden toen de stad zoo nauwkeurig beschreven, dat ik er verder niets meer had te zoeken en mij daarom liever naar het onbekende Schigatze begaf. En deze reis van mij volgde zoo spoedig op den tocht der Engelschen, dat de Tibetanen het niet waagden, mij, den Europeaan, hinderpalen in den weg te leggen.

Klooster Taschi-lunpo in Schigatze.

Buiten de stad Schigatze ligt het groote klooster Taschiloenpo, waarin 3800 monniken van verschillenden rang wonen, van piepjonge novieten tot grijze ordepriesters. Zij loopen allen blootshoofds en met naakte armen en hun kleeren bestaan uit lange roode stukken stof, die zij om hun lijf binden. De opperpriester heet Taschi-Lama; hij bekleedt denzelfden hoogen rang en dezelfde hooge waardigheid als de Dalai-Lama in Lhasa. Hij is allerwege beroemd om zijn heiligheid en zijn geleerdheid, en duizenden pelgrims wachten uren lang om met een enkel woord door hem te worden gezegend.

Deze Taschi-Lama was toen een zeven en twintigjarige man, die reeds als heel kleine jongen tot deze waardigheid was verheven. Ik kreeg van hem een uitnodiging voor het

groote tempelfeest met nieuwjaar. Midden in de kloosterstad is een langwerpige, met veranda's, balkonnen en galerijen omgeven hof. In het rond ziet men de vergulde koperen daken der heiligdommen en grafkapellen, waarin gestorven hooge priesters rusten. Overal wemelt het van dicht op elkaar gepakte menschenmassa's, en al deze gasten, die van nabij en van verre zijn gekomen, dragen stralende, bonte feestgewaden, die met zilveren kettingen, koralen en turkooizen zijn versierd. In het midden van een balkon is de plaats van den Taschi-Lama. Het is met geel-zijden draperieën en gouden kwasten behangen, maar door een kleine vierhoekige spleet kon ik het gelaat van den heiligen man zien.

De plechtigheid begon met het binnentrekken der kerkmuzikanten in den hof. Zij droegen drie meter lange, koperen bazuinen, die zoo zwaar zijn, dat de klankopening op den schouder van een koorknaap rust. Met dof, langgerekt bazuingeschal blazen de monniken het nieuwe jaar in, evenals de priesters van Israël het begin van het jubeljaar aankondigden. Daarop volgden [155]cymbalen, die in langzame, trillende maat klinken en een getrommel voortbrengen, dat tegen de tempelmuren terugkaatst. Het geraas is oorverdoovend, maar na de groote stilte in de dalen van Tibet klonk het dubbel feestelijk en verheffend.

Zoodra het muziekkorps in het midden van den hof heeft plaats genomen, treden dansende monniken naar voren. Zij dragen kostbare gewaden uit Chineesche zijde en in de plooien glinsteren geborduurde gouden draken in den zonneschijn. Hun gelaat wordt verborgen achter maskers, die wilde dieren met geopenden muil en geweldige horens voorstellen. En nu dansen deze monniken een langzamen rondedans, om—zoo meenen de vromen—booze geesten te bannen.

Den volgenden dag werd ik zelfs bij den Taschi-Lama ontboden. Door geplaveide, nauwe straten, tusschen hooge kloostermuren omhoog gaande, komt men door nauwe, donkere gangen, langs houten ladders, eindelijk in de hoogste verdiepingen van de tempelstad, waar de hooge priester zijn particuliere kamers heeft. Ik vond hem in een eenvoudige kamer, waar hij met gekruiste beenen in een vensternis zat en door een spleet in den muur op de tempeldaken, de hooge bergen en de zonnige stad in het dal neerkeek. Hij is baardeloos en heeft kortgeknipt, bruin haar. De uitdrukking van zijn gelaat is betooverend en zacht, bijna verlegen. Hij stak mij de hand toe en verzocht mij plaats te nemen; daarna spraken wij geruimen tijd over Tibet, Zweden en de groote, heerlijke aarde.

De Taschi-Lama is een van die zeldzame menschen, die men nooit meer vergeet, als men eens tegenover hen heeft gestaan.

[Inhoud]

37. DE WILDE EZEL EN DE YAK.

Indien ik gedurende mijn reizen door Tibet al de wilde ezels had geteld, die ik heb ontmoet, dan zouden het er vele, vele [156]duizenden zijn. Ginds in het Noorden of in het hartje van het hoogland of in het Zuiden, gaat bijna geen dag voorbij waarop men deze prachtige, trotsche dieren niet nu eens afzonderlijk, dan in paren, of in kudden van verscheidene honderden ontmoet. De Latijnsche naam van den wilden ezel is Equus Kiang. Deze naam verraadt zijn nauwe verwantschap met het paard, en de Tibetanen noemen hem Kiang. De wilde ezel is zoo groot als een middelmatige muilezel, heeft goed ontwikkelde ooren en een scherp gehoor, aan den staart een pluim en een rood-bruin vel, maar aan de buik en de pooten is hij wit. Speurt hij gevaar dan snuift hij luid, heft den kop in de hoogte, spitst de ooren en blaast de neusvleugels op; hij gelijkt meer op een fraaien ezel dan op een paard. Maar als men hem op de zoutvlakten van Tibet ziet rondgaloppeeren, dan schijnt het onderscheid tusschen den tammen en den wilden ezel grooter dan tusschen ezel en paard en de paarden en ezels van mijn karavaan zagen er naast de kiangs der woestijnen als landloopers uit.

De wilde ezels zijn een sieraad van het stille, eenzame Tibet en sedert vele jaren mijn vrienden. De karavaan trekt over de effen vlakte aan den oever van een zoutmeer. Daar komt een kudde wilde ezels in een stofwolk aangalappeeren. Zij volgen allen het bevel van een leidenden ezel, de veulens blijven in de nabijheid der moeder. De waakzame, maar onvoorzichtige dieren hebben wel de karavaan gespeurd maar nog nooit zulk een verschijning gezien en weten niet hoe gevaarlijk het kan zijn als men zijn nieuwsgierigheid volstrekt wil bevredigen! Zij beschrijven een fraaien halven cirkel om ons heen en houden halt naast onzen weg. Nu en dan snuiven zij en hun pooten trillen van spierkracht en elasticiteit. Als de karavaan nadert, maakt de kudde rechtsomkeert, loopt achter om ons heen, en verschijnt weer aan onze andere zijde. En deze manoeuvre herhaalt zich in zulk een orde, dat het den indruk maakt alsof de wilde

ezels door onzichtbare ruiters bestuurd worden. Zij schijnen onze vermoeide paarden, die nauwelijks meer voort kunnen, te willen bespotten.

Of wij kampeeren op de vlakte naast een bevroren bron. In de nabijheid weidt een kudde Kiangs. Totdat de zon daalt loopen de dieren spelend rond. Maar zoodra het donker wordt, verzamelen zij zich midden op de vlakte tot een groote, op elkaar gedrongen troep; merries en veulens in het midden, hengsten om hen heen. Zij zetten nachtwachten uit, die voor wolven waarschuwen. Onze honden blaffen, als de wilde ezels in de stilte van den nacht snuiven, of met hun hoeven op den grond stampen. [157]

Mijn Kozakken vingen eens twee kleine veulens, die nog niets van gevaren afwisten. Zij stonden vastgebonden tusschen de tenten en beproefden in het geheel niet te ontluchten. Zij slurpten ijverig met water verdunde melk en wij hoopten dat zij in het leven zouden blijven en ons nog jaren zouden vergezellen: Toen ik echter zag hoezeer zij de vrijheid misten, wilde ik ze liever teruggeven aan de wildernis en aan de verzorging hunner moeder. Maar het was reeds te laat; de moeders wilden ze niet meer aannemen, nadat ze in handen der menschen waren geweest. Wij moesten hen slachten om ze voor de wolven te beveiligen. Zoo streng is de wet der wildernis: een menschelijke aanraking is reeds voldoende om de betoovering hunner vrijheid te breken. „Wie liet den wilden ezel vrij en maakte de banden los van den wilden muilezel, aan wien Ik de woestijn tot woning heb gegeven en zijn woonstede op de zoutachtige vlakte?” luidt het in het Oude Testament.

Maar wij mogen niet van Tibet afscheid nemen en naar Indië terugkeeren, zonder nog vluchtig kennis te hebben gemaakt met het geweldig rund, dat in Tibet's hoogste bergen leeft. In het Tibetaansch heet het yak en deze naam is ook in de meeste Europeesche talen overgegaan. Zijn kleur is steeds ravenzwart, slechts als hij oud is wordt hij grijsachtig. De tamme yak is echter vaak lichtbruin of gevlekt. Zoowel de wilde als de tamme yak hebben den eigenaardigen vorm van kop en de weelderige beharing. Van terzijde gezien, ziet de yak er uit alsof hij een bult heeft; vlak boven de voorpooten is het hoogste deel van den rug, en vandaar gaat hij schuin omlaag naar den wortel der staart; hals en nek dalen nog wat dieper. Het

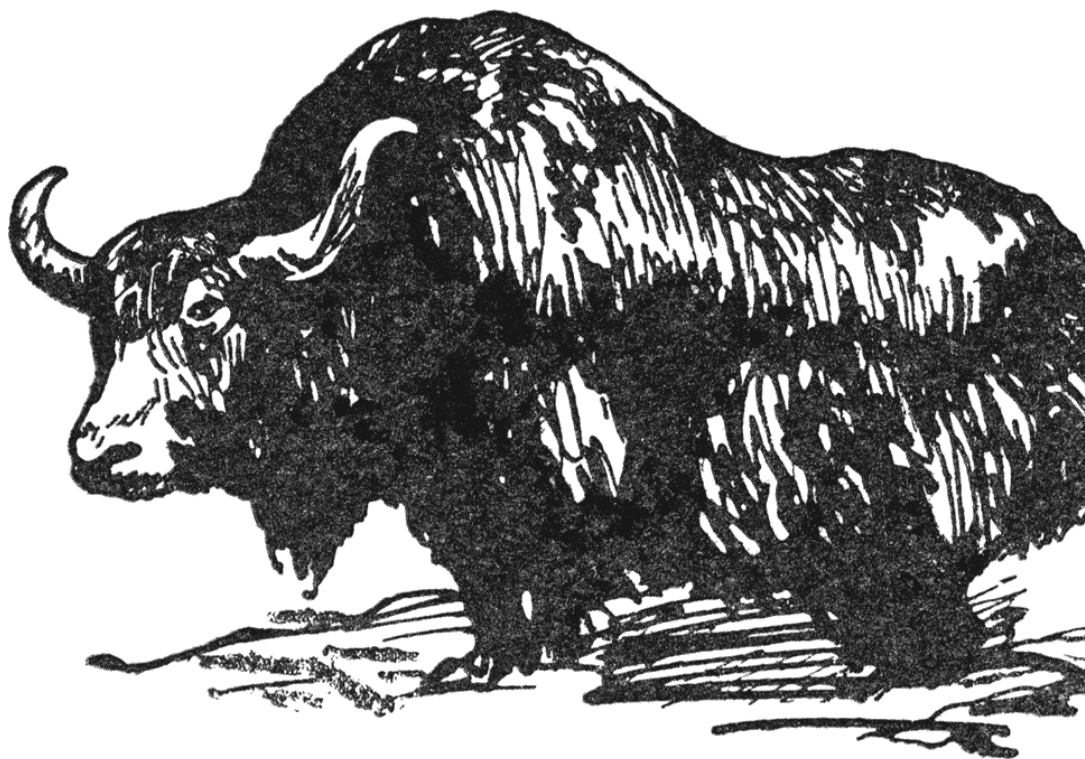
dier is ontzaglijk zwaar, sterk en plomp, dikwijls zijn de punten der grove horens gesprongen, of door een heftigen strijd met een mededinger afgestompt.

Daar de yak soms in een koude tot 40 graden onder het vriespunt moet leven, heeft hij een dichte haarbedekking en een beschuttende vetlaag onder de huid noodig, en daarvan is hij zoo goed voorzien, dat geen koude op de wereld hem iets kan hinderen. Als zijn adem als twee wolken damp uit zijn neusvleugels stroomt, dan voelt hij zich het beste. Merkwaardig is de krans van een voetlange wollen franje die het onderste deel zijner zijden en het bovenste gedeelte zijner voorpooten dikwijls zoo welig omgeeft, dat de haarvlokken tot den grond reiken. Als de yak op steenharden, bevroren of met puin bedekten ligt, dan dient deze dikke franje hem tot kussen, en hij ligt er zacht en warm op. [158]

Waar leven deze vleezige reuzen van, daar hier toch eigenlijk niets groeit, en een karavaan bij gebrek aan weide kan omkomen? Vaak ziet men dagen lang geen grashalm, pas op 4500 meter hoogte vindt men en ook heel zelden, kleine armzalige struiken, en om boomen te zien, moet men nog 1000 meter dieper in het Brahmapoetradal afdalen. En toch zwerven deze groote dieren daarboven rond en gedijen uitnemend. Zij leven van mossen en korstmossen die zij met de tong oplikken. Die tong is zoo ruw als een kartets en van harde scherpe hoornen weerhaken voorzien. Daar scheren zij ook het slechts een centimeter hoge fluweelzachte gras mee af, dat langs de oevers van de hoogste bergbeken groeit en zoo kort is, dat een paard het niet zou kunnen afgrazen.

Eens maakte ik uit mijn hoofdkwartier een uitstapje van verscheidene dagen en nam slechts twee mijner bedienden mede. Een der twee was een Afghaan en heette Aldat. Hij was een geweldige yakjager, en placht de buitgemaakte huiden aan Oost-Turkestanische kooplieden te verhandelen, die ze tot zadels en laarzen verwerkten. Wij hadden ons nachtkwartier 200 meter hoger dan de top van den Mont Blanc opgeslagen, zoodat men, als men slechts een paar schreden liep dadelijk buiten adem was en hartkloppingen kreeg. Toen het kamp gereed was verzocht Aldat mij of ik een grooten yakstier toch eens ging zien, die op een helling boven mijn

tent weidde, en daar ik Aldat beloofd had, dat hij onderweg mocht jagen, en wij ook vleesch en vet noodig hadden, ging ik mede. De stier had ons nog niet bespeurd. Hij ging met den wind mede, en dacht slechts aan het sappige gras zijner weide; het water der gesmolten sneeuw siepelde tusschen de steenen, het weer was koud, winderig en bewolkt—een echt yakweder! Met het geweer op den rug kroop Aldat in een gleuf omhoog op ellebogen en teenen voorwaarts sluipend als een op roof uitgaande kat. Op dertig schreden afstand bleef hij achter een ternauwernood merkbaren steenen wal liggen. In spanning sloeg ik elk zijner bewegingen gade. Voorzichtig legde hij het geweer goed, ondersteunde het en legde aan. De yak keek niet op, hij vermoedde niets kwaads. Vijftien jaren had hij in deze vreedzame bergen, in de nabijheid van de sneeuwgrens rondgezworven, en gedurende dezen langen tijd zal hij wel geen mensch hebben ontmoet. Daar knalde het schot, zoodat de echo tusschen de rotswanden weergalmde. De yak sprong in de hoogte; aarde en steen vlogen rondom hem omhoog. Daarna deed hij eenige onzekere schreden vooruit, bleef staan, tuimelde, beproefde [159] zich in evenwicht te houden, viel, stond met moeite weer op stortte daarna zwaar en hulpeloos op den grond en bleef onbeweeglijk liggen. Zonder een hand te bewegen lag Aldat onbeweeglijk achter zijn geweer, om de wraakzucht van den stervenden stier niet op te wekken. Maar de yak was dood en een uur later reeds gestroopt en in stukken gedeeld.

Wilde yak.

Dat gebeurde den 9^{den} September. Den 23sten konden de verwanten van den yakstier van uit de verte een eigenaardigen stoet gadeslaan. Eenige mannen droegen een langwerpige voorwerp naar den rand van een graf, dat zij juist hadden gegraven, lieten het er in neer, bedekten het met een pels en vulden het graf met steenen en aarde. In den eenvoudigen grafheuvel werd de lat van een tent rechtop gezet, en aan de spits bonden zij den behaarden staart van een wilden yak. Die onder dezen grafheuvel sluimerde was Aldat zelf, de dappere yakjager!

[Inhoud]

38. NUTTIGE PLANTEN VAN INDIË.

Hoog in Tibet heeft de grootste zijrivier van Indië de Satledsch, haar bronnen. Met onweerstaanbare kracht breekt hij zich baan door den Himalaja om naar de zee te komen, en zijn dal is ook voor ons de beste weg om uit het hoogland van Tibet in het gloeiend heete laagland van Indië af te dalen. Daarbij [160]doorsnijden wij een reeks verschillende hoogtegordels, die alle hun eigenaardige dieren en planten hebben. De tijger gaat niet bijzonder hoog langs de zuidelijke hellingen van den Himalaja, maar het sneeuwluipaard vreest de koude niet. De yak zou sterven indien men hem in dichtere luchtlagen omlaag voerde; maar de wolf, de vos en de haas komen zoo wel in Indië als in Tibet voor.

Nog scherper zijn de grenzen van het plantenrijk. Beneden de grens der eeuwige sneeuw, (3900 meter) bloeien ranonkels en anemonen, luiskruit en sleutelbloemen, precies zooals op onze hoogere breedtegraden onder gelijke temperatuurverhoudingen. Op eene hoogte van 3600 meter beginnen de wouden; de berk overschrijdt deze grens niet, slechts eenige dennen en sparren gedijen nog hoger. Tusschen 3000 en 1800 meter hoogte omgeven ons geweldige bosschen van den betooverend schoonen naaldboom, die Himalaja-ceder heet, en op den Libanon beroemde verwanten heeft; van ceders van den Libanon waren de schepen gebouwd met welke de Phoeniciërs, voor 4000 jaren den handel der Middellandsche zee beheerschten. Op 2100 meter hoogte groet ons de eik, en verblijdt ons de geur der klimrozen. Onder 1000 meter hoogte echter ontplooit zich een andere wereld, want hier is de grens van het tropische woud en spoedig zijn wij omringd door acacia's en palmen, bamboesriet en de geheele rijkdom van het Indische oerwoud.

De plantenwereld van Indië is het naast verwant aan die van tropisch Afrika. Bevrucht door den regen van den moesson, of kunstmatig bevoeid, geeft de grond voedsel aan wilde en verbouwde planten. Wel is waar liggen er ook, vooral in het Noord-Westen over groote uitgestrektheden, droge woestijnen. Maar in de andere streken is de plantenwereld daarentegen des te weelderiger en dichter, zoodat de lucht van bedwelmende geuren is vervuld, alsof het een reusachtige broeikas was.

Hier groeit de komkommervormige vrucht der bananen, het voedsel van verscheidene millioenen menschen. Van uit Indië en de Soendaeilanden heeft de weldadige plant zich naar Afrika en de kusten van de Middellandsche zee verbreid, ja, tot aan Mexico en Midden-Amerika. Suikerhoudend en sappig, smakelijk en geurig is haar wit meelachtig vleesch een heerlijke kost, en de groote bladeren der bananen worden tot het bedekken van daken, voor zomerschermen en andere nuttige doeleinden gebruikt.

Wat is het heerlijk rusten in het warme jaargetijde in de schaduw van den mangoboom! Hij is 15 meter hoog en onder [161]zijn blauw-groene lederachtige bladeren heerscht wonderbare koelte. Het vleesch van de mangovruchten is goudgeel en sappig, rijk aan suiker en citroenzuur. Maar als gij mij vraagt hoe zij smaken, dan moet ik het antwoord schuldig blijven, want hun smaak herinnert niet aan die van eenige andere vrucht; maar zooveel is zeker, dat zij zeer goed smaken.

Uit zijn geboorteland Cochinchina heeft zich de sinaasappelboom (appel van Sina, China) en zijn kleinere broer de mandarijnenboom over geheel Indië en van daar verder verbreid; 't zijn vruchten die ieder bekend zijn, evenals de druiven, meloenen, appelen, peren, walnoten en vijgen van welke, behalve nog vele andere, Indië een overvloed bezit. De vijg is groen, voordat ze rijp is, dan wordt ze

geel, en de vijgeboom is overal te vinden, waar hij voldoende warmte heeft. Reeds in het Oude en ook in het Nieuwe Testament speelt hij een rol, en onder een vijgeboom bracht Boeddha klaarheid in de raadselen van zijn godsdienst. Daarom heet deze boom *Ficus religiosa*. In het Boeddhisme is de lotusbloem (*Nymphaea stellaris*) die evenals de waterlelie op het water drijft, niet minder beroemd. Zij is het zinnebeeld van den Boeddhistischen godsdienst evenals het kruis dat van het christendom. Op aanzienlijke hoogte staat in Indië de verbouwing van rijst, vooral in den Noord-Oosthoek van den Voor-Indischen driehoek, in Bengalen en Assam, eveneens op het Zuidelijk uiteinde van Dekan, en in Birma op het Achter-Indische schiereiland. Tarwe wordt in het Noord-Westen verbouwd en katoen in de binnenlanden. De katoenstruik heeft groote, gele bloesems, en als het zaadhuisel, dat zoo groot is als een walnoot, openspringt, vertoonen zich een menigte zaden, die met zacht wollig haar zijn bekleed; dit haar is de katoen. Als de afgeplukte zaadhuisels in de zon zijn gedroogd, worden de haren door machines van de zaden losgemaakt, gezuiverd, in balen verpakt en dan naar fabriekssteden over de gehele wereld, maar bovenal naar Manchester verzonden. In Indië en Arabië verbouwde men de katoenstruik reeds voor tweeduizend jaren. Alexander de Groote bracht hem naar Griekenland, en nu zijn bijna over de geheele wereld katoenplantages; de katoenverbouwing staat het hoogst in Noord-Amerika.

Een ontzaglijke ontwikkeling is in de laatste tientallen jaren waar te nemen in het verkrijgen van kaoetsjoek en gutta pertja. In het Jaar 1830 werden 230 tonnen kaoetsjoek naar Europa vervoerd, in 1896 steeg de uitvoer tot 31.500 tonnen, hetgeen door de uitbreiding van de rijwielen- en automobielen-industrie werd veroorzaakt. Toen de navraag op eens zoo groot werd, begon [162] een zinneloos vellen van boomen, waarvan het ingedampte melksap kaoetsjoek levert; maar nu is men tot verstandiger methoden gekomen. In Indië is de

gummiboom de gewichtigste van alle kaoetsjoek leverende boomsoorten. Zijn bast wordt met dwarsneden voorzien, en het er uitstroomende melksap wordt opgevangen, daarna gekookt, geroerd, geperst, op blikken platen uitgespreid, samengerold, en in stukken in den handel gebracht.

Verder krijgen wij uit Indië een geheele reeks van specerijen, kaneel, de bast van de takken van den kaneelboom, peper, die Alexander de Groote het eerst in Europa heeft binnen gevoerd, gember, kardamome en sesam uit welker vruchten fijne tafelolie wordt geperst. Bovendien groeien hier thee, koffie, tabak en nog een kruid, dat een zegen en een vloek tegelijkertijd is, de papaver. Snijdt men met een mes zijn onrijp zaadhulsel open dan siepelt er een zacht melkachtig sap uit, dat bruin wordt en in de lucht verstijft. Dat is opium. De opbrengst van de opiumplantages in Perzië en Indië gaat voor het grootste deel naar China. De Chinees is een hartstochtelijk opiumschiiver. Een kleine opiumbal wordt in den nauwen kop van de bijzonder samengestelde pijp vastgekleefd en boven de vlam eener lamp gehouden. De rook wordt in twee diepe teugen ingeademd, en reeds na het tweede balletje valt de opiumrooker in een op den dood gelijkenden slaap, vol liefelijke droomen en heerlijke visioenen. Hij vergeet zijn zorgen en zijn omgeving en verheugt zich in een korte zaligheid. Als hij ontwaakt is de werkelijkheid zwaarder en somberder dan ooit voor hem en een afschuwelijke hoofdpijn is het gevolg. Wie eenmaal tot deze zonde is vervallen kan slechts in sanatoria worden genezen. In Perzië wordt het opiumrooken als een schande beschouwd en men geeft er zich slechts aan over in spelonken. Maar in China rooken mannen en vrouwen in het openbaar.

Een Duitsch apotheker, Sertürner, trok in 1805 uit het opium de morphine; insputingen hiermede stilden plaatselijke pijnen. Ook daaruit is een hartstocht ontstaan en de ongelukkige menschen, die

het morphinespuitje niet meer kunnen ontberen zijn even zeker verloren als drinkers. De doodkist en het lijkkleed wachten hen veel eerder dan anderen.

Op eindeloos lange akkers verbouwt men in Indië het suikerriet, het sap er van bevat 20% suiker. In de oude Indische taal, in het Sanskrit heet het sakkara, en de Arabieren die het naar de kusten van de Middellandsche zee brachten, noemden het sukkar. Zoo heet het ook met kleine afwijkingen in alle ^[163] talen in Europa en in vele van Azië. Ook de palm groeit in vele soorten in Indië, vooral de dadelpalm, de kokospalm en de sagopalm. Uit het merg van den laatsten wordt de sago bereid; ze is een merkwaardige plant, want ze bloeit slechts eenmaal in den ouderdom van hoogstens twintig jaar, dan sterft zij. En naast de palmen geeft de grond van Indië nog aan een aantal nuttige boomsoorten voedsel, zooals den sandelboom, welks hout tot fijne meubelen wordt verwerkt, den ebbenhoutboom, en den teakhoutboom, die 40 meter hoog wordt en in geheel Oost-Indië en op de Soendaeilanden groote wouden vormt. Zijn hout is hard en sterk, evenals dat van den eik: spijkers roesten er niet in. Daarom gebruikt men het veel om schepen te bouwen; slaap- en restauratiewagens der spoorwegen zijn ook meestal van teakhout vervaardigd. Dikwijls wordt de ter dood veroordeelde boom drie jaar voordat hij geveld zal worden van zijn schors ontdaan; hij sterft dan op zijn wortels en wordt lichter in gewicht, zoodat hij door de werk-olifanten zonder moeite wordt gedragen, en op het water der rivieren, langs welker loop hij naar omlaag wordt gevoerd, kan drijven.

En dit rijke land, dat over de vijf millioen kilometer in het quadraat omvat, dus tienmaal zoo groot is als Duitschland, behoort aan Engeland; twee vijfden er van zijn vazalstaten, al het overige met Birma vormt het Indische Keizerrijk. Ceylon is ook een Engelsche

kroonkolonie. Sedert Vasco di Gama in 1498 den zeeweg naar Indië heeft ontdekt, trad Europa met het verre land in nadere verbinding.

Honderd jaar later werd de groote Engelsche handelsmaatschappij, „de Oost-Indische compagnie” gesticht; deze kreeg vasten voet in Indië en onderwierp steeds een grooter deel van het land. Nu zijn de Engelschen honderd vijftig jaar lang daar volkomen overheerscher, en het merkwaardigste er van is, dat dit, na China, het grootste rijk der aarde met 300 millioen inwoners, slechts door een handvol Engelschen wordt geregeerd. Behalve het Engelsche deel van het leger leven er daar slechts 76000! Het wonder is slechts daardoor te verklaren, dat de Indische vorsten en stammen elkaar wederzijds oneindig meer haten dan hun gemeenschappelijke meesters, de Engelsche indringers.

[Inhoud]

39. NAAR DE GANGES.

Dit, door zijn natuurschatten, overrijke laagland van Indië, naderen wij nu door het dal van de Satledsch, die, hoe verder [164]wij omlaag komen, steeds breeder wordt. Op kleine, wankelende bruggen rijden wij over ontelbare zijrivieren, die in vroolijke watervallen over de steenblokken dansen, zoodat het ver in het rond dreunt en het borrelende water tot motregen verstuipt. Zij snellen alle naar de hoofdrivier, die eindelijk ontzaglijk zwelt en in zijn wilde kracht, eerbied afdwingend, verder stroomt.

Simla.

De lucht wordt minder ijl en het ademen gemakkelijker. Het tuiten der ooren en de hoofdpijn houdt op; de koude is ook voorbij. Reeds in het vroege ochtenduur omgeeft ons milde lucht, en spoedig komen dagen, waarin men met eenig verlangen de koelte in het hoogland van Tibet gedenkt. Toen ik vele jaren geleden dezen weg ging, maakte een mijner honden, een groote, harige Tibetaansche hond, die zeer onder de toenemende warmte leed, eenvoudig rechtsomkeert en liep naar Tibet terug! Zijn longen en al zijn organen waren aangepast aan de ijle lucht en ik moest, of ik wilde of niet, hem laten loopen.